

Kvint

Hvor mange meldte seg til tysk tjeneste i 1940?

101503

*Midd
27/2 87*

Vi har den siste tid lest om det beklagelige uheld da deltagermedaljen ble tildelt en nazist som hadde deltatt som soldat, endog offiser, i tysk tjeneste under siste verdenskrig.

Av Oddv. Joh. Hilland

At slikt kan skje en sjelden gang må vi vel regne med, tross all forsiktighet og kontroll. Men selvsagt må medaljen leveres tilbake, som vel også forlengst er gjort.

Imidlertid er det i forbindelse med oppstusset ved denne hendelse kommet frem en del meldinger som kan vekke undring blandt oss som opplevet krigen i 1940 som frontsoldater i den ulike kamp mot de tyske overfallsmenn. Og som kom med i MIL.ORG. da motstandsbevegelsen ble organisert under krigen.

Nemlig: Hvor mange nordmenn var det som egentlig meldte seg til tysk tjeneste? Selv tilhørte jeg Bjergartilleriet som i april dagene ble sendt fra Voss til Valdres for å være med i forsøket på å stoppe tyskerne som var på vei opp dalen med fly, tanks og en del tusen topprente soldater. Det siste virkelige slaget stod på Tonsåsen, derefter krigsfangenskap.

Såvidt jeg vet var det bare én eneste fra Bjergartilleriet som «falt» for nazistenes inntrengende bønner om å melde seg til tysk tjeneste. Det var en tufs som blandt bergenserne (som sammen med de prektige vossinger preget Bjergartilleriet)

ble kalt for «skitnemasen» som etter kort tid gikk inn i tysk tjeneste. Svært få, og totalt betydningsløse personer, ofte utpregede nuller, gikk i løpet av krigen inn i NS og i tysk tjeneste. Og jeg understreker; svært få, et ubetydelig tall, – uttrykket «en blandt tusen» synes å være for drøyt, det måtte være langt færre.

I alle fall satt svært mange under krigen med dette inntrykk, og de som gikk inn i tysk tjeneste ble sett på som rene forrædere og fikk føle forakten og vissheten om at regnskapets time nok ville komme. Det var derfor skremmende å lese i Dagbladet 9. februar at det virkelig var 15.000 nordmenn som hadde meldt seg til tysk tjeneste, og av disse kom 7.000 i direkte krigsoperasjoner og 700 falt.

Kan disse tall virkelig stemme? For vestlendinger synes tallene meget høye, og man kan spørre: Fra hvilke landsdeler kom disse 15.000?

Jeg mener å minnes at blandt de mange latterlige argumenter nazistene kjørte frem med for å lokke svake, tankeløse eventyrere til å melde seg, var løftet om å gi «en herregård med 250 mål til hver enkelt krigsdeltager på tysk side». Erindrer jeg feil? Jeg tror neppe det – og hendte det i så fall at noen ble tildelt en slik (stjålet) «herregård»?

Et åpent spørsmål til slutt: Krigen kom på et totalt uforberedt Norge, og all planmessig organisering for å møte fienden var vel stort sett umulig. Det ble improvisasjoner, hvor det ble spørsmål om karakter, personlig mot og vilje til å sette alt inn for fedrelandet uansett underlegenhet i styrke og utstyr. Spørsmålet er: Hvor mange nordmenn klarte å komme under våben i krigsdagene i 1940? Har man noen oversikt her?